

NARODNA REPUBLIKA HRVATSKA
Oblasni muzej Bjelovar
Trg Jedinstva 1:

U Bjelovaru je osnovan muzej inicijativom Narodnog odbora oblasti Bjelovar 1. lipnja 1. 1949. godine. U njegov su djelokrug spadali kotarevi: Bjelovar, Ludbreg, Koprivnica, Križevci, Djurdjevac, Virovitica, Čazma, Garešnica, Grubišno Polje, Daruvar i Pakrac, no kako je kasnije osnovan muzej u Koprivnici i Križevcima, a sada se osniva i u Virovitici, te su ti kotarevi otpali. Muzej je upočetku raspelagao samo s jednom prostorijom u nekoj privatnoj zgradi i imao samo jednog namještanika, no već do kraja iste godine dobio je još dva namještanika. Polovicom 1950. godine preselio se u zgradu bivšeg Gradskog poglavarstva na Trgu Jedinstva u kojoj se i danas nalazi. Zgrada je katnica, u centru grada, spada među najstarije objekte u gradu, te uz neke adaptacije odgovara za muzej. U njoj ima sada muzej 10 prostorija, no narodni ju je odbor vremenom čitavu namijenio muzeju.

Upravitelj muzeja je Radoslav Kovač, po zanimanju učitelj, koji ujedno rukovodi i odjelom Narodne Revolucije. Kulturno-historijskim odjelom rukovodi kao honorarni službenik Mijo Korčmaroš, a administrativno poslovanje vrši Milan Forke.

Odmah po osnutku muzeja naročita se važnost polagala prikupljanju materijala iz Narodne Revolucije, te ga je u saradnji sa Savezom boraca Narodno-oslobodilačkog rata sabrane toliko, da se već nakon nepune godine dana mogla postaviti u 7 prostorija stalna izložba, koja je bila otvorena sve do početka 1953. godine, kada se započelo s pripremanama za otvaranje kompleksnog muzeja, koji je otvoren za Dan Republike 1953. godine.

Materijal je izložen u 8 prostorija. U prvom su odjelenju izloženi predmeti iz Neolitskog, brončanog i rimskog doba. Tu je među ostalim izložen i keltski srebrni novac naden kod sela Ribnjačke, tri posude iz Halstadskog doba, te kamena posuda i stup naden u Daruvaru iz doba starokršćanskog doba.

Drugo odjelenje obuhvaća feudalno doba, seobe i formiranje Krajine.

U trećem je odjelenju prikazana Vojna Krajina do osnutka Bjelovara, a u četvrtom osnutak grada 1756. god. kao novog vojnog centra potrebnog radi četih graničarskih pobuna. U tom je odjelenju izložena i povelja carice Marije Terezije, kojom se dozvoljava održavanje sajnova u Bjelovaru.

U petom su odjelenju izložene ohalije i namještaj najstarije bjelovarske apoteke.

Šesto odjelenje obuhvaća razdoblje od razvojačenja Krajine/1871/ do svršetka I.Svjetskog rata:/1918./To je period razvitka grada kao upravnog, ekonomskog i kulturnog centra novoosnovane Bjelovarsko-križevačke županije.U tom je odjelu izložena i županijska zastava, portret prvog velikog župana Ivana viteza Trnskog, te prvog civilnog gradonačelnika Gjura Čuvaja.

U sedmom su odjelu prikazane kulturne i političke prilike grada i okolice za bivše Jugoslavije naročito rad Komunističke Partije i utjecaj boravka druga Tita u selu Velikom Trojstvu/1921. -1925./ na jačanje i razvitak te partije. U posebnoj su vitrini izložene ključke i francuski ključ, kojima se služio drug Tito kao mašinski radnik u mlinu Velikog Trojstva, te fotografija kuće u kojoj je on tamo stanovao.

Posljednje odjelenje je odjelenje Narodne Revolucije, te obnove i socijalističke izgradnje. Pored raznog oružja tu je izložen materijal, koji govori o fašističkom teroru, o pripremama za podizanje ustanka, o osnivanju i akcijama partizanskih grupa i odreda, o osnivanju narodno-oslobodilačkih odbora it.d. Izložena je i mnogobrojna partizanska štampa, te majorski činovi, slika i pismo, koje je pisao majci, Narodnog Heroja Pere Biškupa "Vene".

U svemu je izloženo 763 komada, a ukupan broj predmeta, koje muzej posjeduje iznaša je 21.445, a od toga 11.960 iz Narodno oslobodilačke borbe. U taj je posljednji broj uračunata i fašistička arhiva, kao i arhiva iz Narodne Revolucije, koja iznaša oko 6.500 komada. Osim te arhive muzej posjeduje i 5308 kom. sudske stare arhive počam od 1780.god. do 1922.god., stare gruntovne knjige i staru lokalnu štampu. Knjižnica broji 6877 komada knjiga, a fototeka 1763 snimka od toga je 706 iz Narodno oslobodilačke borbe, a 849 iz obnove i socijalističke izgradnje. Numizmatička zbirka broji 1225 komada, a etnografska 155. Radi pomanjkanja prostora neizloženi materijal nije pristupačan naučnim radnicima.

Povremene izložbe priredivao je muzej prijašnjih godina u Gjurjevcu, Koševcu, Privnici i Virovitici. Publici je muzej pristupačan četvrtkom i nedjeljom, a za unaprijed prijavljene skupne posjete i u ostale dane. Interes za nj je velik, te je od njegovog otvorenja/ 26.VII.1953./pa do konca te godine bilo 2.505 posjetilaca većinom omladine i seljaka.

Vlastitih publikacija nije muzej di sada izdao.

MUZEOLOGIJA

A-1/3

